

Overleden

Het bestuur meldt het overlijden van ons mede-lid mevrouw Liesbeth van Aalst. Zij kwam de laatste jaren minder frequent naar de bijeenkomsten. In 2004 was zij, samen met het bestuur, organisator van onze buitendag in haar woonplaats Delft. Tussen 2010 en 2016 schreef zij regelmatig in The Dutch Dickensian. Op de volgende bijeenkomst zullen wij nog even bij haar stil staan.

“Wind, Water and Ships”

De planning voor de 114de Annual Conference in Haarlem in 2021, gaat gestaag door. Het programma is in grote lijnen rond en wij hopen alles op tijd, dat is voor oktober, op de website te plaatsen. Onze webmaster, mevrouw Edina van Daalen, heeft voor de conferentie een aparte website gemaakt. Ook beschikken wij al over een speciaal conferentie email adres: haarlem2021@xs4all.nl Het wordt een bijzonder programma met interessante lezingen uit eigen kring en door deskundigen met betrekking tot het onderwerp. Daarnaast is er entertainment, een theater voorstelling, een banquet, een Evensong en zijn er excursies. Kortom, het kan weer niet op. Omdat in 2021 de Haarlem Branch 65 jaar bestaat en omdat wij de conferentie organiseren, verschijnt er opnieuw een jubileumboek, ditmaal in het Engels. Natuurlijk kan het virus de organisatie nog beïnvloeden, maar dat kunnen wij nu niet overzien. De buitenlandse deelnemers wordt de conferentie als pakket aangeboden, maar aan de eigen leden van de Haarlem Branch wordt de gelegenheid geboden aan onderdelen deel te nemen. Hoeveel dat per onderdeel gaat kosten, dat hoort U nog. De AGM is natuurlijk altijd vrij bij te wonen. Over de AGM gesproken, als U die van dit jaar via de Zoomverbinding heeft gevolgd dan heeft u kunnen zien hoe onze president een presentatie gaf die klonk als de spreekwoordelijke klok. Ook heeft U toen kunnen horen dat het sjabloon van de conferentie website 2020 aan ons beschikbaar is gesteld.

Kijk ons toch eens

The Dickensian kent sinds een paar afleveringen de rubriek Branch Self-Portrait, waarin Branches zich kunnen profileren, om het maar zo te stellen. In het zomernummer van 2020 wordt aandacht besteedt aan de Haarlem Branch. Daar kunt U dan lezen van wat voor een illuster gezelschap U lid bent.

Drood maar weer

Tony Pointon, de vakbonds hoogleraar die bekend staat om zijn controverses met Doughty Street en tevens lid is van een van Portsmouth Branches, maar welke, kom daar maar eens achter, heeft een boek geproduceerd met de titel: “Charles Dickens’ last case; Edwin Drood and the curious incident of the unasked question”. De kenner ziet meteen dat deze titel wemelt van de referenties naar Sherlock Holmes. Niet vreemd wellicht omdat Conan Doyle huisarts was in Portsmouth en daar ook zijn eerste Sherlock Holmes verhaal schreef. Maar goed, Pointon belooft in zijn boek aan te komen met een schurk waar niemand ooit aan gedacht heeft. Ik zelf heb die Grewgious ook nooit vertrouwd.

Mappen en webben

*In het kader van het initiatief van de Koninklijke Bibliotheek om een selectie van Nederlandse websites te bewaren voor toekomstig onderzoek is ook die van ons gearcheveerd en wordt voor de lange termijn bewaard. De KB schrijft dat sommige websites als digitaal erfgoed het behouden waard zijn. Na dit gelezen te hebben hadden wij bij de secretaris thuis moeite om eenvoudig te blijven.

*Op de website <https://kent-maps.online/> vindt U drie mappen die U virtuele tochten door Dickens’ Kent laten maken, waaronder Great Expectations en Davind Copperfield. Elk deel geeft veel informaie in woord en beeld. Op elk onderstreept woord kan geklikt worden. Dank Paul Ferdinandusse.

*De index van The Dutch Dickensian, te vinden op onze website, is weer volledig bijgewerkt.

De geest van dr. De Jong

De Achterhoekse Courant pakt uit met een verhaal over de inboedel van het voormalige Dickens Museum in Bronkhorst. Vanaf dit najaar te zien in Het Land van Jan Klaassen in het fraaie Braamt. Ruim 200 vierkante meter is ingeruimd om boeken, poppen, prenten, beelden, schilderijen en zelfs zeventien porceleinen sculpturen plaats te bieden; en natuurlijk die wandelstok. Aan Sjef de Jong zelf wordt ook aandacht besteed. De opening zal naar verluid verricht worden door een “Dickens kenner”. Hm, als de familie er iets over te zeggen heeft dan kan dat nooit iemand uit onze kring zijn.

Kwestie

Ons nieuw lid, mr Gradus Vrieze te Almen, stuurde de volgende (ingekorte) tekst:

Geachte secretaris,

Langs deze weg stel ik een amendement op de notulen voor, waar mijn toelating als lid aan de orde is. De vragen die mij ter examinering gesteld zijn, hadden - anders dan thans vermeld - betrekking op de Pickwick Papers en wel achtereenvolgens die van mevrouw Lokin: wie schreef de Pickwick Papers? en die van de heer Lokin, die de eerste vraag te makkelijk vond: wat riep Tupman toen hij om hulp vroeg nadat Pickwick door het ijs was gezakt? Ik hecht wel aan deze correctie ter verkrijging van een waarheidsgetrouwe verslaglegging, omdat beide vragen mij grote moeilijkheden hebben bezorgd, hoewel ik het antwoord wel wist.

De eerste vraag herinnerde mij aan mijn eindexamen wiskunde in 1966, toen mijn leraar opende met de vraag naar de wortel van a-kwadraat, kennelijk bedoeld om mij op mijn gemak te stellen, maar voor mij aanleiding om er veel te veel achter te zoeken en in diep gepeins en stilzwijgen te verzinken, wat ik pas na enkele minuten verbrak met het foutieve antwoord : de absolute waarde van a. Nog ernstiger was de vraag van de heer Lokin. Pas na lang aarzelen heb ik het correcte antwoord "Brand – Brand" gegeven. Men dient hierbij te bedenken dat Voltaire de vrijheid van godsdienst en meningsuiting verdedigde met de stelling dat men alles moest kunnen zeggen behalve "Brand – Brand" in een vol theater, als er geen brand was. De dag van mijn toetreding tot de Fellowship was al met al voor mij een zware dag, al hebt u dat misschien niet aan mij afgezien.

Naschrift: Het bestuur maakt zich zorgen over de grote toename van juristen binnen de Haarlem Branch. Waren het in de jaren zestig tandartsen, nu zijn het juristen. What's next.

Eastbourne

Bij gebrek aan een verslag van een vorige bijeenkomst krijgt U wat verslaglegging van een aantal lezingen gehouden op de Annual Conference van vorig jaar in Eastbourne. Oude kost inmiddels, maar U kunt doen alsof en anders om te lezen als het slecht weer is en de radio alleen ruis laat horen.

Zaterdag 27 juli

De eerste spreker na de pauze is John Bowen. Toen hij bij ons te gast was moesten de gehoorstoestellen op volle sterkte, maar dat is hier niet nodig. Bowen maakt een opgeruimde indruk, alsof hij opgelucht is dat die twee jaar president zijn van de internationale Fellowship erop zitten. Hij heeft ook nog eens een onderwerp bij de kop dat aanspreekt: "waiters" oftewel obers. Want Dickens is volgens hem: "all about writing and waiting". Dickens was gefascineerd door obers, die dan ook veel voorkomen in zijn werk. Spreker stelt dat "waiters are the gatekeepers of hospitality" en "the fear of the waiter is the beginning of dining". Bowen geeft dan de nodige voorbeelden uit het werk van Dickens: de ober in David Copperfield, die zo ongeveer alles opeet en opdrinkt dat David krijgt voorgeschoteld (what with my teaspoon to his tablespoon), de zwijgende ober in Great Expectations, de vliegende ober en de statische ober in Edwin Drood, de ober met de magische zakdoek in Somebody's Luggage, etc. Spreker sluit af met de opmerking dat Dickens er volgens Chesterton heel veel over wist.

Dan is er een vraag uit de zaal over het uitbrengen van de boeken in afleveringen, "was that not a form of waiting". Bowen bevestigt dit en citeert Collins die stelde: "let them laugh, cry and wait".

De volgende spreker is Michael Madden, een Jagersachtige jurist.

Hij doet onmiddellijk zijn jasje uit en stelt dat advocaten te veel geld vragen. Dat laatste wisten wij al maar waarom dat jasje uitdoen? Daar moet iets achter zitten, maar wat. Madden begint over het gedicht "The Rime of the Ancient Mariner" van Samuel Taylor Coleridge. Voor wie het niet kent, het komt er samengevat op neer dat een oude zeeman en zijn bemanning op zee in de problemen omdat de oude zeeman een albatros dood. De bemanning meent dat dit ongeluk brengt en is boos maar omdat alles mee gaat zitten veranderen zij van mening. Als het tij vervolgens weer keert realiseren zij zich dat ze al die tijd toch gelijk hadden. Kortom het loopt niet goed af. Het gedicht staat verder ook bekend om de regel: "water, water and not a drop to drink", en dat klinkt ook al niet goed. Spreker is een liefhebber van dit gedicht. Nu, dat weten we dan en dus kunnen we naar zijn onderwerp: Dickens de journalist, de radicaal. Eigenlijk, zo stelt Madden, werd de eerste tik aan de armen al uitgedeeld na de slag bij Bosworth Field. De nederlaag van Richard III leidde tot de sluiting van veel kloosters en het waren vooral juist de kloosters die de armenzorg voor hun rekening namen. Spreker maakt dan een sprong in de tijd en gaat naar de Poor Act van 1844. Die zorgde ervoor dat de zogenaamde "outdoor relief" stopte en er een "utilitarian approach" voor in de plaats kwam. Het werkhuis werd anders ingericht en de maaltijden dramatisch versobert. Juist in een tijd dat velen ondersteuning nodig hadden

werd hen dat min of meer onthouden. In de tijd van Dickens had men eigenlijk geen idee van de impact van de industriële revolutie. Een van de gevolgen daarvan was de trek naar de grote stad, met name naar London. In plaats van ondersteuning te regelen was het antwoord van de autoriteiten het instellen van de Vagabond Act, die al gauw twee jaar dwangarbeid opleverde inclusief een brandmerk. Spreker gebruikt hiervoor de typering “rather harsh”. Dat lijkt ons nog mild uitgedrukt. Madden benoemt het verschil tussen de “abled bodied poor” en de “deserving poor”. De laatsten wilden wel werken maar kon niets vinden, simpel omdat er nauwelijks iets was. Spreker gaat in op de wijze waarop Dickens zich hierin mengde en stelt dat “any radical must have a plan”. Hij sluit af met te stellen dat Dickens vanwege zijn ervaring met het treinongeluk leed aan “survivors guilt” en PTSS. Er zijn wat vragen: een Australische wil bevestigd hebben dat de uit Engeland getransporteerden een stuk beter af waren dan hen die achterbleven en afhankelijk waren van de werkhuis systematiek. Een Italiaanse mevrouw vraagt hoe dit in Amerika was geregeld in de tijd van Dickens. Spreker heeft het over extreme verschillen tussen arm en rijk en ook dat er verschil was tussen Amerika en Europa. **Naschrift:** In The Dickensian van voorjaar 2012 stond een artikel van Catherine Aird over Dickens zijn PTSS. Toendertijd werd dat, ten tijde van de opkomst van de spoorwegen, Railway Spine Neurosis genoemd en later, tijdens de Eerste Wereldoorlog NYDN (Not Yet Diagnosed – Nervous) en weer later Shell Shock.

De middag begint met een lezing van Keiko Kiriya, een ballerina die uit het verre Japan is overgekomen om ons iets te vertellen over Dickens en dans. Vanzelfsprekend komt de dansschool van Mr. Turveydrop ter sprake, een man vol van deportment maar ondanks dat wel in staat de juiste voet voor de andere te zetten. Dit blijkt uit de tekening van Cruikshank die wij te zien krijgen. Dan begeeft de microfoon het en verschillende Dickensians snellen toe om er aan te morrelen of over mee te denken. Nadat het euvel min of meer verholpen is gaat zij verder in op de verschillende dansstijlen door de jaren heen en sluit af met de opmerking dat Dickens kijk had op dansen.

Zondag 28 juli

Als eerste spreekt voor ons Beth Bliss, die een breiwerkje bij zich heeft en ons daar het nodige over gaat vertellen. Maar voor zij daar de kans toe krijgt begeeft alweer een microfoon het. Ook dit keer snelt de hele groep technische Dickensians weer toe. Na wat gesleutel kunnen wij gelukkig door met het breien, dat ouder is dan menigeen denkt, want in de 11de eeuw werd er al gebreid. Spreker gaat dan verder over de patronen in vissertruien, die in elke vissersplaats weer anders zijn, en komt zo uit bij de breiende dames onder de guillotine in Tale of Two Cities, aangevoerd door Madame Defarge, die gebaseerd is op een bestaand persoon. In het boek is er sprake van een patroon dat gebreid wordt, maar Dickens geeft daar eigenlijk geen verdere informatie over. Maar gelukkig heeft iemand dat uitgezocht; ene Wayne Batten en ook nog in het kader van het Dickens project. Spreekster heeft deze informatie omgezet in een breipatroon. In eerste instantie word ik er geen wijs uit en vraag mij af of het niet op z'n kop gehouden wordt. Maar na enige uitleg daagt het begrip.